

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1.078/2007/3.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. évi május hó 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Nyíregyházi Városi Bíróság 42.B.2333/2005/6. számú ítéletét megváltoztatja;

A terheltet az ellene halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt emelt vád alól felmenti.

Elrendeli a bűnügyi költség címén befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkorai törvényes kamatával együtt a terhelt részére történő visszatérítését.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 3600 (háromezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

1/ A Nyíregyházi Városi Bíróság 2006. március 30-án hozott 42.B.2333/2005/6. számú első fokon 2006. március 30-án jogerőre emelkedett ítéletében a terhelt bűnösségét halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg, ezért őt -

végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év 6 hó fogházbüntetésre, valamint 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

A tényállás szerint 2005. szeptember 27-én az esti órákban a 38-as számú főúton gyér forgalom mellett, esti sötétségben Rakamaz felől Nyíregyháza irányába haladt a terhelt személygépkocsival. Tömpítot világítást használt, sebessége mintegy 86-90 km/óra volt. Az úttest útburkolati jellel ellátott, jó minőségű aszfaltút volt, két forgalmi sávval, aszfaltozott útszéllal, 1,2 méteres földes útpadkával. A helyszínen közvilágítás nem volt.

Ugyanekkor a 17-es kilométer jelzés felől közeledett Daewoo Dubira típusú személygépkocsiján a román állampolgár sértett. A kocsiban utazott ismerőse is. A sértett feltehetően meg akart fordulni az úttesten, a közeledő terhelt azonban későn észlelte, hogy a sértett Daewoo Nubira típusú személygépkocsija az úttest vonalvezetésével szöget bezáróan, keresztben áll az úttesten és gépkocsijának elejével fékezés nélkül a sértett autójának ütközött. Az ütközés helye a terhelt haladási iránya szerinti sávban, az úttest jobb szélétől mért 1,2 méter távolságban volt.

A sértett gépkocsija ebben a forgalmi sávban az ütközési ponttól számított 18 méteren keresztül csúszott és az útarokba fordulva megállt. A terhelt autója az ütközési ponttól 14,2 m távolságra állt meg.

Az ütközés következtében a sértett és társa súlyos, az élettel összeegyeztethetetlen sérüléseket szenvedtek el és mindketten elhunytak. Az ütköző gépkocsik jelentősen megsérültek.

A tényállás rögzíti, hogy a terhelt szakértőileg számított 86-90 km/órás haladási sebességéhez vészfékezéssel 70-71 méter, míg ún. üzemi lassító fékezéssel 114-119 méter féktávolság tartozik. Az úttesten keresztben álló Daewoo Nubira személygépkocsi távolabbról látható jobb oldali első lámpája legalább 85 méter távolságból volt észlelhető. A terheltnek legalább 0,9-1,0 másodperc észlelési késedelme volt.

Rögzíti az ítélet, hogy a baleset elkerülhető lett volna, ha a terhelt késedelem nélkül vészfékezést alkalmaz, és sebessége nem haladja meg a 65-73 km/óra sebességet. A városi bíróság jogi megítélése szerint a terhelt megszegte a KRESZ 25.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, s ekként megvalósította a Btk.187.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségét.

2/ A Legfőbb Ügyészség a BF.2810/2007. szám alatt a Nyíregyházi Városi Bíróság előbbiekben jelzett ítélete ellen a

terhelt javára büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. Érvelése szerint tévesen történt a terhelt bűnösségének megállapítása a neki felrótt halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében, az ítélet felülvizsgálatát a Be.416.§ (1) bekezdés a/ pontjában foglalt ok megalapozza. A felülvizsgálati indítvány indokolásának lényege szerint a balesethez vezető veszélyhelyzetet a sértett idézte elő azzal, hogy az úttesten járművével megkísérelt megfordulni, s ezzel az úttesten szabályosan haladó járművek haladását akadályozta. E fordulással megszegte a KRESZ 33.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést. A terhelt a váratlan akadály felbukkanásakor a sértett által teremtett veszélyhelyzetet későn észlelte, de a szakértőileg megállapított 85 méteres távolságból történő észlelésre figyelemmel a baleset észlelési és cselekvési késedelem nélkül is bekövetkezett volna lassító fékezés alkalmazása esetén. Márpedig - a Legfőbb Ügyészség okfejtése szerint - a forgalom résztvevőinek balesetelhárítási kötelezettsége csak a lassító fékezést foglalja magában, a vészfékezés nem tartozik a jogi kötelezettségek közé. Minderre tekintettel a Legfőbb Ügyészség a Nyíregyházi Városi Bíróság ítéletének megváltoztatását és a büntető anyagi jog szabályainak megfelelő új határozat meghozatalát indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság által megtartott nyilvános ülésen a terhelt védője a legfőbb ügyészi indítvánnyal egyetértett és a terhelt felmentését indítványozta.

3/ A Legfelsőbb Bíróság a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványával egyetértett és megállapította, hogy a terhelt halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében való bűnösségét az alapügyben eljáró bíróság tévesen, anyagi jogsértéssel állapítottameg.

Az ítéleti tényállásból kitűnően a halálos balesethez vezető veszélyhelyzetet a sértett közlekedési szabályszegéssel idézte elő: a KRESZ.33.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis járművel az úttesten megfordulni csak úgy szabad, hogy e művelet többi jármű közlekedését nem akadályozza. Természetesen akadályozásnak tekinthető, ha az úton megengedett sebességgel haladó járművet a megforduló jármű hirtelen jelentős lassításra vagy vészfékezésre kényszeríti. Mindebben jelentőséggel bírnak a közlekedési helyzet körülményei is: éjszakai látási viszonyok közt, egy közvilágítás nélküli útvonalon a megforduló jármű észlelhetősége fokozottan nehezített, mozgása közben pedig lámpáinak észlelhetősége megtévesztően változhat.

Az alapügyben elbírált tényállásból megállapítható, hogy a sértett szabályellenes megfordulásával veszélyhelyzetet idézett elő, abban pedig egyértelmű és következetes a bírói gyakorlat, hogy a halálos

közúti baleset gondatlan okozásának vétségében nem állapítható meg a szabályosan közlekedő terhelt büntetőjogi felelőssége, ha a más hibájából keletkezett veszélyhelyzet elhárítására nem a legcélszerűbb megoldást választja (BH-2004/173.).

A tényállás szerint a terhelt gépkocsija a megengedett sebességhatár alatti tempóban haladt a sötét úton fordulást végrehajtó gépkocsi felé, a gyér forgalmú sötét úton észlelési késedelme - a sértett szabályszegéséből adódóan - a helyzet váratlansága miatt sem róható a terhére. A szakértőileg kiszámított értékek alapján megállapított tények szerint az ütközést csak akkor kerülhette volna el, ha a megengedett sebességhatár alatt, 65-73 km/h sebességgel vezeti járművét és vészfékezést alkalmaz. A baleset elkerüléséhez szükséges e feltételek azonban a terhelt közlekedésjogi kötelezettségei körébe nem sorolhatók: egy szabálytalanságból adódóan előálló közlekedési veszélyhelyzetre senki sem köteles úgy felkészülni, hogy a még a veszélyhelyzet észlelése előtt a számára megengedett sebesség alatti tempóban közlekedjék és a baleset elkerülésére önmagát, esetleg másokat is veszélyeztető vészfékezést alkalmazzon (BH.2007.74. jogeset).

Az alapügyben eljáró bíróság tehát a halálos balesethez vezető helyzet téves és törvénysértő közlekedésjogi értékelése nyomán jutott arra a következtetésre, hogy a halálos baleset a terhelt szabályszegő magatartása miatt az ő büntetőjogi felelőssége körébe esik, mert a sértett súlyos (és a terhelt számára is közeli veszéllyel fenyegető) közlekedési szabályszegése folytán előállott veszélyhelyzetet a megengedett sebesség lecsökkentésével, vészfékezéssel nem hárította el. Nem értékelte ugyanakkor a sértett közlekedési szabályszegését, amely a baleseti szituáció kialakulásának közvetlen oka volt.

A Legfelsőbb Bíróság tehát megállapította, hogy a terhelt a neki felrótt halálos közúti közlekedési baleset gondatlan okozásának vétségét nem követte el, ezért ennek vádja alól a Be.427.§ (1) bekezdés a/ pontja, illetőleg a Be.331.§ (1) bekezdése alapján felmentette.

A Be.585.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a terhelt által befizetett büntügyi költség visszatérítéséről.

a Be.429.§(1) bekezdése alapján rendelkezett a felülvizsgálati eljárásban felmerült büntügyi költségek viseléséről,

a Be.421.§ (3) bekezdése alapján zárta ki az azonos tartalommal újólág előterjesztésre kerülő felülvizsgálati indítvány elbírálhatóságát.

Budapest. 2008. május 15. napján

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, dr. Schäfer Annamária s.k.
előadó bíró, dr. Csere Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*tisztviselő
Bné*